

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

JOVE CAPELLA REIAL DE CATALUNYA

O große Lieb

Dissabte 12 de juny de 2021, 11.30h.

Santuari del Miracle
RINER (SOLSONÈS)

Amb la col·laboració de:

Cat **M**úsica

CATALUNYA
RÀDIO

Els materials de la *Missa de Difunts* de Joan Cererols han estat amablement cedits per Pep Farré.

PROGRAMA

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

“O große Lieb”

(coral n. 3 de la *Passió segons Sant Joan* BWV 245)

Heinrich Schütz (1585-1672)

“Lobe den Herren, meine Seele” a doble cor, SWV 39

(*Psalmen Davids*, op. 2)

Johann Pachelbel (1653-1694)

“Ach wie elend ist unsre Zeit”

[Orgue sol]

Joan Cererols (1618-1680)

Missa pro Defunctis

Introitus

Kyrie

Graduale

Sequentia

Offertorium

Sanctus

Hei mihi

Agnus Dei

Comunio

Libera me

Johann Sebastian Bach

“In meines Herzens Grunde”

(coral n. 26 de la *Passió segons Sant Joan* BWV 245)

Heinrich Schütz (1585-1672)

“Herr, nun lässest du deinen Diener” a doble cor, SWV 281

(*Musikalische Exequien*, op. 7)

Johann Pachelbel

“Ach Herr, mich armen Sünder”

[Orgue sol]

Johann Sebastian Bach

“Komm, Jesu Komm” a doble cor, BWV 229

Johann Sebastian Bach

“Ach Herr, lass dein lieb Engel”

Coral n. 40 de la *Passió segons Sant Joan* BWV 245

Duració aproximada: 80'

NOTES AL PROGRAMA

Cercar la bellesa per servir l'esperança

Cada temps, cada país, ha tingut les seves angoixes. Avui, passat ja més d'un any de pandèmia, ens pot semblar que la nostra època ha estat especialment castigada, que el nostre patiment és més gran que el patiment de totes les persones que ens han precedit. I no és així, però tant hi fa, perquè el que veritablement importa és que, davant els mecanismes del dolor, s'activen els de l'esperança. Aquella esperança que Orfeu defineix com a "únic confort del meu cor" mentre vagareja pels inferns a l'òpera de Monteverdi. Davant les incerteses en general i davant la incertesa que ens planteja la mort en particular, compositors de tots els temps han buscat camins per mantenir viva l'esperança d'un món millor, i ho han fet buscant la bellesa, com si conjurant l'ideal de la perfecció es poguessin esvaïr tots els mals. El concert d'aquesta tarda és una mostra dels fruits que aquesta cerca va donar a Europa entre els segles XVII i XVIII.

La *Missa de difunts* de Joan Cererols, com tota la música d'aquest compositor de Martorell que va viure com a monjo a Montserrat, s'ha de veure com una veritable proesa. Cal escoltar-la sempre amb actitud reverent i les oïdes disposades a meravellar-se. Aquest *Requiem* és un mostrari del seu talent i dels recursos que va ser capaç d'emprar per crear la bellesa anhelada. Al llarg de les deu parts en què es divideix, Cererols escriu passatges homofònics i contrapuntístics, però també hi trobem moments en què es decanta pel tractament solista d'algunes veus, i d'altres en què l'alternança entre grups vocals s'acosta a l'essència d'un doble cor. Tot plegat, ho amaneix amb una varietat rítmica que, sense perdre de vista en cap moment el caràcter greu dels textos sagrats, ens fa avançar amb més lleugeresa d'esperit pel camí de l'esperança.

En aquest programa, l'obra de Cererols dialoga amb la de Bach, sota la mirada llunyana de Pachelbel i Schütz. No es tracta tant de comparar estils i èpoques lleugerament diferents, sinó d'observar una manera d'entendre l'espiritualitat i de trobar en la música el missatge que un món millor és possible, i és al nostre abast.

Dos fragments de la *Passió segons sant Joan* emmarquen tota la música, esdevenint així la clau per entendre la resta del repertori escollit. El coral *O große Lieb* conté la melodia luterana que s'identifica amb la Passió de Crist, una tonada ben coneguda en l'època i que Bach fa servir en els seus pentagrames cada cop que vol enviar-nos un missatge relacionat amb el patiment i la salvació.

Lobe den Herren, meine Seele Schütz és una d'aquelles obres que caldria escoltar amb atenció més sovint. L'emoció i la devoció s'expressen amb una rica polifonia a doble cor que s'alterna a la perfecció amb la presència de veus solistes, en un genial desplegament d'arquitectura musical de primer ordre. Al seu costat, el preludi coral *Ach wie elend ist unsre Zeit* de Pachelbel ens dona una mostra d'un barroc completament diferent, recollit i meditatiu, que ens prepara per a l'escolta de Cererols.

Després del *Requiem*, Bach ens fa reprendre la tortuosa via del patiment amb un altre coral de la *Passió segons sant Joan*, que prega Déu: "Consola la meva pena en veure't patir". Com si fos un diàleg impossible, però versemblant, Schütz segueix el fil des d'un dels més grans laments fúnebres que s'han escrit mai, les *Exèquies musicals*, amb el càntic de Simeó: "Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau, com li havies promès; els meus ulls han vist el Salvador".

NOTES AL PROGRAMA

La melodia luterana de la passió, en aquest cas reelaborada per Pachelbel al preludi coral per a orgue *Ach Herr, mich armen Sünder*, ens serveix com a frontispici del motet *Komm Jesu, komm*. Bach va conrear poc el gènere del motet, que ja en la seva època es considerava arcaïtzant. Tot i així, obres com aquesta, una veritable festa del doble cor, han esdevingut pàgines imprescindibles de la literatura musical barroca. Les seves dues parts conformen un díptic en què el patiment (“les forces em manquen, necessito la teva pau”), dona pas a la redempció, (“em poso a les teves mans i dic bona nit al món”). El darrer coral de la Passió segons sant Joan tanca el concert: “Deixa reposar el meu cos”. Aquí acaba el nostre viatge –per avui.

Pep Gorgori

BIOGRAFIES

JOVE CAPELLA REIAL DE CATALUNYA

Elionor Martínez i Irene Mas, sopranos

Mercè Bruguera i Daniel Folqué, altos

Martí Doñate i Ferran Mitjans, tenors

Oriol Mallart i Francesc Ortega, baixos-barítons

Marc Díaz, orgue positiu

Andrew Ackerman, violone i contrabaix

Lluís Vilamajó, direcció

JOVE CAPELLA REIAL DE CATALUNYA

La Jove Capella Reial de Catalunya és una iniciativa de Jordi Savall i Lluís Vilamajó, que té la intenció de promocionar una nova formació vocal professional per oferir un repertori musical amb les veus de joves cantants de la Fundació Centre Internacional de Música Antiga. La voluntat de la Jove Capella Reial de Catalunya és arribar a un públic ampli i divers amb repertoris atractius de música històrica i contemporània en tot tipus de sales de concert i espais històrics d'arreu del país i del món, i així ajudar els joves músics en la seva promoció professional i consolidar les seves carreres musicals.

Aquesta formació fa de pedrera de la prestigiosa Capella Reial de Catalunya i aplega alguns dels joves cantants que han excel·lit en les Acadèmies de Formació professional, de Recerca i Interpretació musical Jordi Savall organitzades anualment a Barcelona. Les Acadèmies són unes jornades intensives d'un equip de professors adreçades a joves cantants professionals per aprofundir en les tècniques d'estudi, recerca i interpretació de música històrica sota el mestratge i direcció de Jordi Savall i del seu col·laborador Lluís Vilamajó. Basades en la transmissió de la pròpia experiència assolida per Jordi Savall i Montserrat Figueras durant més de 35 anys d'activitats pedagògiques, des dels cursos de Música Antiga a la Seu d'Urgell i a Sant Feliu de Guíxols (des del 1980) fins a les últimes Acadèmies de la Fundació Centre Internacional de Música Antiga (des del 2010).

Aquestes activitats pedagògiques, de recerca i d'interpretació es desenvolupen sobre un projecte musical concret, que s'emmarca i culmina dins una temporada estable de concerts a Catalunya i a l'estranger, complementats per una àmplia difusió nacional i internacional a través de l'enregistrament dels concerts per la discogràfica ALIA VOX i per Catalunya Música. Amb la Jove Capella Reial de Catalunya volem continuar proposant camins per l'expressió de la bellesa i l'emoció musicals a través d'interpretacions d'alta qualitat i amb rigor històric. Ara, amb un cor professional que aplega el bo i millor de les noves generacions de joves cantants de diferents nacionalitats.

BIOGRAFIES

LLUÍS VILAMAJÓ, DIRECCIÓ

Nascut a Barcelona, inicià els seus estudis musicals a l'Escolania de Montserrat, i després els continuà al Conservatori Municipal Superior de Música de Barcelona. Ha estudiat violí amb els Mestres Xavier Turull i Agustín León Ara, i cant amb Margarita Sabartés y Carmen Martínez.

Actualment és membre de la Capella Reial de Catalunya, Hespèrion XXI (dir. Jordi Savall) i ha col·laborat amb formacions com Al Ayre Español, Venice Baroque Orchestra, Le Sacqueboutiers de Toulouse, Ensemble La Fenice, Ensemble Baroque de Limoges o Il Fondamento, amb els quals ha ofert concerts i ha efectuat enregistraments en diferents auditoris d'Europa, així com també als Estats Units, Mèxic, Argentina, Brasil, Austràlia, Israel, entre d'altres.

Ha estat director de la Capella de Música de Santa Maria del Mar de Barcelona, en la qual havia cantat sota la direcció del mestre Enric Gispert, i director del Cor Infantil i el Cor de Noies de l'Orfeó Català al Palau de la Música Catalana (Barcelona). Ha estat el responsable de la direcció artística, amb Lambert Climent i Carlos Mena, del Coro Barroco de Andalucía, y del Coro Vozes de "Al Ayre Español".

Actualment col·labora amb la Capella Reial de Catalunya i amb el seu director Jordi Savall en la preparació del Cor en produccions com la Missa en si menor, Magnificat i Passió segons Sant Mateu de J. S. Bach, Vespres de C. Monteverdi, Die Israeliten in der Wüste de C. P. E. Bach; i organitzant l'Acadèmia de Formació Professional, de Recerca i d'Interpretació. A més, des de fa dos anys dirigeix la Jove Capella Reial de Catalunya creada juntament amb el mestre Jordi Savall.

Paral·lelament ha començat el projecte FONICS per a joves cantants, i ha estat director artístic del Coro de la Orquesta Ciudad de Granada i del Joven Coro de Andalucía.

Com a solista ha interpretat obres com les Vespres de C. Monteverdi, el Magnificat de J. S. Bach, el Requiem de W. A. Mozart, la Missa de Glòria de G. Puccini, La Creació de J. Haydn, el Messies de G.F. Haendel, la Passió segons Sant Mateu i la Passió segons Sant Joan de J. S. Bach, Missa en si menor de J. S. Bach i L'Enfant Prodigue de C. Debussy, entre d'altres.

Ha actuat sota la direcció de S. Brotons, P. Cao, J. Casas, J. J. Mena, M. Valdivieso, A. Ros Marbà, A. Parrott, X. Puig, L. Heltay, R. Alessandrini, E. Ericson, E. Martínez Izquierdo, J. Savall, S. Mas, A. Cremonesi, W. Kuijken, J. Mora, N. McGegan, P. Dombrecht, R. Goegel, C. Coin, C. Hogwood, A. Marcon, P. Pierlot. Ha realitzat diversos enregistraments per Astrée-Audivis, Alia-Vox, Fonti musicali, Sony Classical, Deutsche Harmonia Mundi, Accord, Discant i Cantus.

Col·laboradors i patrocinadors

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Manresa

Ajuntament de Torà

Ajuntament de Sant Martí Sesgueioles

Ajuntament d'Estaràs

Ajuntament d'Ivorra

Ajuntament de Cardona

Ajuntament de Súria

Ajuntament de Sant Llorenç de Morunys

Ajuntament de Sant Mateu de Bages

Ajuntament de Riner

Ajuntament d'Esparreguera

Ajuntament de Solsona

Ajuntament de Cervera

Ajuntament de Pinós

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · El Monegal · Espar Sala · Gestoria Mas · AGEC Ganiveteria Pallarès · Alapont SA · Tallers Ballús · Òptica Jané · Fruits Taribó · Joviat Knauf · Tegecom · Porc de Palou · Comalats · Caves Maria Rigol Ordi · Underground La Diferenta · Celler del Miracle · Celler Grau i Grau · Celler Can Serra dels Eixibis Celler Collbaix – El Molí · Un Pam de Terra · Cerveses La Guineu · Cerveses La Pirata Fundació Casa Dalmases · Pastisseria Camps · Pastisseria Sant Antoni · La Garbiana Fleca de la Font · Cafès Gener – November Tea · Oli Migjorn · Formatgeria El Miracle Xocolates Oro Vivo · Xocolates Aynousé · La Llorença · Parc de les Olors de Claret Biolord · La Cuina del Ganxet · Restaurant Casal de Castelltallat · Hotel Bremon Oficina de Turisme del Miracle · La Farga del Solsonès · Piano Bages Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Vidres Solsona · Conservatori de Manresa